

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Guvern de dreapta. — Intelectualii și socialismul. — Politica agrară a guvernului. — *Cronica:* Procesul fostului Guvernator al Băncii Naționale a României. Moratorul pentru datoriile de războiu. Rectificarea bugetului 1931. Banca „Brașoveana” din Brașov. Înființarea unei loterii de Stat. Condițiunile de admitere la Școala politehnică din București anul I. Cursul valorilor la București.

Guvern de dreapta?

Nu se poate spune că în țara românească nu posedăm prea multe școli. Din contră, cea înflăcă de după războiu a acestor instituții, a contribuit ca multe din categoriile de profesioniști să se găsească astăzi într'un stadiu de dumping, provocat de școlile înființate cu și fără justificări. Din acest fapt nu reiese însă că toate categoriile de școli, s'ar afla în această situație. Nu reiese acest lucru, pentru că atunci n'am mai înțelege nimica. Nu mai departe decât anul trecut, constatarea unanimă era, că într'adevăr școlile de cultură generală sunt într'o supra-abundență supărătoare și Ministerul instrucțiunii se și pornise la desființarea lor. Se făcea apel la justificarea, că școlile de cultură generală au desorientat tineretul față de tendința epocii, care cerea mai multă pregătire profesională decât cultură generală, sau în orice caz că situația generală economică preîndeia a se da un mai mare avânt școlilor profesionale.

În fond justificarea era adevărată. Dar vina asupra acestei anomalii nu se putea pune pe populația școlară pentru că nu ajunsesem încă în situația ca elevii constituiți în soviete, să ceară înființarea

de școli. Nu, Doamne ferește. La mijloc a fost cea demagogie bolnăvicioasă, care făcea ca cel mai meritos serviciu pe care un deputat considera că-l face alegătorilor săi, să fie școala din centrele rurale. Școală improvizată și ca atmosferă în mijlocul căreia trebuia să i se facă o ambianță favorabilă și în ce privește clădirea, dar mai cu seamă în ce privește corpul profesoral. Așa se face că ajunsesem să avem gimnaziu la Sărmaș, un sat din „Câmpia Ardealului” care nici măcar ca circulație nu avea vreo așezare favorabilă. Și tot în aceleași condițiuni luaseră ființă gimnaziile: dela Rupea, din satele de pe câmpia Munteniei și Olteniei și din orașele Bucovinei și Basarabiei.

Această procedură în comandarea unui mediu în care să se facă cultură era de neînțeles. Era de neînțeles mai cu seamă după reformele școlare ale dlui prof. S. Mehedinți cari preconizau satul ca mediu cultural (curat tolstoiism) au fost răsturnate și criticate cu accerbitatea cu care se critică în țara românească. Și nu trecuseră decât doar câțiva ani dela celebrele discuțiuni iscate în jurul acestei chestiuni și iată nu în cadrul unei doctrine și nici în limitele unui program, școlile de cultură generală luau iarăși ființă în medii sătești.

Ce să mai vorbim de programele școlare, cari se schimbă cu regularitatea cu care se perândă diferitele guverne la cârma țării, sau cu schimbarea miniștrilor de instrucțiune înșiși? Și nu numai ică programele se schimbă, dar nici odată nu par construite astfel, încât să fie conformate și adecuate cerințelor societății noastre. Dela prima înjghebare

școlară în țara noastră și până în epoca curentă, n'am făcut altceva decât am copiat programele franceze, aduse în geamantan la fiecare schimbare de guvern de solii partidelor, cari cunoșteau mai bine cele mai obscure colțuri ale Parisului, decât răspântia din mijlocul satului sau orașului natal. Și nu numai atât, dar totdeauna programele erau aduse când timpurile lor în alte țări erau apuse și când viața și filosofia școlii dela noi trebuiau să apuce cu totul pe baza altor directive. Așa am răstăcit permanent în materie de viață școlară, cu programe retrogradate față de trebuințele vieții și decalate față de cerințele timpului¹⁾ și societății.

Acestea sunt deci unele din considerentele generale ce mi se sugerează, acum când problema școlară cu desființările dictate de deficitele bugetare, revine iarăși în discuție. Dar evident, în ce privește școlile de cultură generală și în ce privește desființările la cari sunt supuse, n'am avea nimic de zis, dacă o procedură curioasă a actualului guvern nu ne-ar pune în uimire. Dl. Ministru al instituției N. Iorga a luat o serie de măsuri, în ce privește distincțiunea elevilor meritoși. S'au preconizat premii, cununi, medalii, diplome, etc., lucruri și măsuri cari se potriveau odată, dar cari astăzi nu mai sunt așa de necesare. Școlile de cultură generală, în actuala situație, trebuie să dea prin excelență elemente selecte, pentru ca să poată învinge greutățile vieții. Și atunci distincțiuni ce ies din comun trebuie acordate celor meritoși, ei formarea aceluia mediu de răscolire a energiilor tinerești și crearea unei epoci de sever regim școlar, pentru ca elementele nechemate să nu încurce pe cei buni în străduințele lor. Acestea în treacă făzise.

Obiectul principal al acestui articol al nostru, este însă altul. În legătură cu școlile secundare de cultură generală, se desființează și multe școli profesionale. Și asta după trecerea abia a unui an de când declarau sus și tare că ele fiind acelea ce ne trebuiesc vor fi menținute și promovate cu toate străduințele. E adevărat că aceste școli în

contradicție cu afirmațiunile de foarte zilele în cari li se preamăreau scopul și rostul, au rămas complect neglijate. Astfel de unde liceul și școala primară au trecut prin atâtea modificări și reforme, școlile profesionale au rămas mereu cu programele lor, de mai bine de treizeci de ani. Evident că se poate să fi intervenit unele modificări dictate de evenimente incidentale, dar ele s'au grefat tot pe vechile baze ale programelor. Ar părea deci, față de lamentațiile oricărui orator de specialitate (?) că s'au neglijat anume aceste programe, pentru că *la adăpostul unor principii nedefinite* și cu atât mai puțin încadrate să scăpăm de acel ponos celebru: Românul se naște bursier, trăește funcționar și moare pensionar. E adevărat că din când în când, unii miniștrii ai instrucției au făcut gestul de a întocmi comisiuni de studii pentru reformarea programelor școlilor în discuție. Și era cu atât mai necesar acest lucru cu cât o categorie a școlilor profesionale și anume cele de ucenici, au programele lăsate la discreția profesorilor. Dacă profesorul întrunește deci el însuși o experiență îndelungată și conștiincioasă probată, succesul școlii iese mai mult sau mai puțin în relief. Dar în afară de tragerea de inimă a profesorului, trage foarte mult în cumpănă, punctul de vedere dela care el pleacă. Și este știut că instrucțiunea profesională dacă și pleacă dela puncte comune cu cea teoretică se desparte de ea curând, urmărind chestiunile în cadrul precis al practicei și profesiei. De aici numai decât nevoia de a preciza și stabili programele. Și totuși în ciuda tuturor acestor considerente, studiile comisiunilor au rămas în praful cartoarelor din arhive, iar oamenii politici ai zilei au dat înainte, expunând la teorii despre întărirea clasei mijlocii, despre consolidarea burgheziei, despre promovarea industriei și comerțului, etc. Iar ceea ce pare mai curios este faptul, că între două guvernări, una intitulată nefățis de dreaptă, pentru că s'ar părea că guvern de dreaptă ar fi în opoziție cu guvern democratic (când nu putem avea decât regim de dreaptă sau democrat) și alta răspicat de această nuanță de chiar șeful guvernului, tocmai regimul țărănist luase în studiu reforma programelor

¹⁾ Vezi St. Zeletin: Naționalizarea școlii.

școalelor profesionale. A fost recunoașterea necesității îndreptării unei greșeli vechi, sau contradictoriu? Nu știm. Poate să fi fost și una și alta.

Dar în orice caz, contradictoriu se numește fapta în neconformitate cu programul. Pentru că regim țărănist prin însuși titlul său, spune precis în ce cadru de idei va lucra. Or domeniul industrial era, de sigur antipodul celui țărănist. Dar după aceste divagațiuni să revenim iarăși la ceea ce ne preocupă.

Se desființează deci două sute de școli profesionale, între cari multe de meserii, de comerț, de ucenici, etc. iar dl. Ministru al instrucțiuni explică faptul, declarând că va lărgi rostul școalelor complimentare, pentru ca prin ele să compenseze activitatea și opera celor desființate. În fond decât să lași să orbăcăiască în necunoscut o întregă lume școlară, nedefinindu-i rostul și orizontul mai bine să desființezi școala. Evident, în acest caz fără a te gândi la urmări, ei obsedați numai de un calcul simplist. Dar în această supozitie, noțiunea de guvern de dreapta nu-și mai are nici un sens. Guvern de dreapta, definit prin opera pe care o realizează, însemnează să concentreze tot interesul în promovarea clasei burgheze. Guvern de dreapta însemnează să reformezi în conformitate cu înțelesul doctrinar al noțiunii, toată viața românească în spre manifestări, cari să justifice această titulatură. Și în această supozitie, școalele profesionale: de meserii, comerț și de ucenici își aveau chemarea lor bine conturată. Ele aveau de scop să ridice clasele de meseriași și negustori, să îndrume surplusul satelor, surplus ce provine din agricultură și să-l facă să pășească pe o nouă cale de viață și de consolidare a întregii populațiuni românești. Desființarea lor însemnează însă, distrugerea în fașe a tuturor acestor tendințe, distrugere care într'un viitor mai apropiat sau mai depărtat, își va arăta roadele sale nefaste.

Dar dacă desființarea lor se impune, de ce să nu spunem răspicat cărei cauze i se datorește faptul? De ce să trecem la motivări aberative și la justificări cu organizarea învățământului complimentar, care e complet deosebit de cel profesional. Învățământul complimentar con-

tribuie la cultivarea păturilor rurale, la însușirea unor metode de lucru în agricultură care să-i mărească acesteia randamentul și stimulează evident un început de activitate prin care o profesiune sau alta să-și completeze timpul mort al acesteia. (Completarea activității țărănești în iarnă etc.) El se opune mai cu seamă tendinței de reanalfabetizare a țărănimii, după ce iese depe băncile școlii. Intreține cum s'ar zice o atmosferă de școală, până la o vârstă mai înaintată a omului dela școală. Dacă e vorba de scopul profesional al învățământului complimentar, el e diferit după tendințele regiunii: agricol în regiunile agricole, deviat spre industrie în regiunile industriale etc.¹⁾ Dar dela aceste tendințe răslețe și până la ajungerea formării unei clase conștiente de meseriași bine pregătiți și de elemente ajutătoare în cadrul înaintat al industriei de astăzi, este aceeași deosebire ca între guvernul de dreapta și guvernul de clasă.

Dacă deci avem un guvern de dreapta în adevăratul înțeles al cuvântului și dacă el totuși a trebuit să calce pe o cale care-i desminte epitetul, nu prin justificările pe cari le-a dat, va găsi scuzele cuvenite. Măsurile luate cu desființarea școalelor profesionale, adevăratele acelea cari anul trecut făceau obiectul unei deosebite îngrijiri, își au origina lor în răul acumulat prin cangrena indolenței noastre înmii cunoscute. Aceasta ne-a făcut ca să ajungem în situația de a desființa sub presiunea deficitelor bugetare, tocmai ramul de activitate care ar forma în stat, caracterul principal de manifestare, al unor cadre precis deficiente.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Intellectualii și socialismul.

Am reținut o observațiune făcută în trecere. În articolul apărut în Nr. 23 al „R. E.”, valorosul colaborator al acestei reviste, dl Ing. Brânduș, ocupându-se de greșelile grosolane comise de cârmuirile de după războiu, combătute de D-sa cu argumente socialiste, își exprimă temerea,

¹⁾ Vezi I. D. Panaitescu, A Panaitescu și D. Ionescu-Darzeu: Codul administrativ, vol. III, pag. 423, regulamentul pentru aplicarea legii învățământului primar al statului.

că i s'ar putea reproșa această îndrăzneală, (folosirea unor argumente socialiste), din partea unei reviste care reprezintă vederi burgheze, ba chiar capitaliste.

Această observațiune, peste care mulți cetitori vor fi trecut fără să-i dea importanță prea mare, mi-a rămas în amintire și mă obligă să fac unele reflexiuni asupra ei, pentru că în pătura intelectualilor români de dincoace de Carpați de fapt domnesc încă unele păreri bizare despre socialism. Personal dl Ing. Brânduș arată a aprecia just socialismul, însă graba cu care dă expresie temerii de a fi greșit înțeles, când se folosește de argumentele ideologiei socialiste, dovedește, că și D-sa cunoaște aceea predispoziție antisocialistă, ce de fapt există în pătura noastră intelectuală.

Structura sufletească a Românilor originari de dincoace de Carpați, este și trebuia să fie profund naționalistă, căci pe acest fond sufletească s'a bazat luptele noastre pentru libertate. Pentru această libertate au suferit și luptat atât de mult înaintașii noștri oprimați. Lupta pentru libertate era și trebuia să fie principala noastră preocupare în trecut. Urmărirea acestei ținte principale: libertatea și apoi independența politică, a primat ori cari alte preocupări; dar în același timp ea a și simplificat viața noastră publică; încât noi nu am mai purtat în aceeași măsură interesul cuvenit și altor probleme dela ordinea zilei.

Din pricina acelor stări de lucruri a stăpânit în viața publică din Ardeal, — chiar și după realizarea idealului național, — o desorientare, care mai durează și până în zilele noastre. Din cauza acestor stări de lucruri s'a improvisat atât de mult în provincia noastră, care fapt a contribuit la agravarea crizei generale până la stadiul de azi. Am pășit față de București cu pretenții nejustificate de exagerate; iar luptele politice au fost împinse pe un teren primejdios. Felul cum s'au dat luptele politice a produs desagregare sufletească, în locul unei consolidări interne, care a fost numai dorită, dar împotriva căreia inconștient s'a lucrat. Haosul „intențiilor ratate“, de care se ocupă dl Ing. Brânduș, își are în mare parte explicarea și în starea nepregătirei no-

stre a ardelenilor pentru o muncă constructivă.

Noi Români, indiferent de provincia de origină, avem azi cu toții datorită de a ne ocupa de toate problemele politice, sociale și culturale, cari interesează viața unui stat modern: trebuie să ne pregătim serios pentru a putea face față în mod cinstit tuturor obligamentelor, împreunate cu orice situație, ce vom ocupa în viața publică. Altcum în loc să ne servim patria, îi facem numai rău și pagube, conștient ori inconștient. Cu alte cuvinte locul simplismului din trecut trebuie să-l ia o diferențiară conștientă. Noi intelectualii trebuie să ne sesizăm și să studiem temeinic toate problemele dela ordinea zilei, ca să fim bine pregătiți, când vom ocupa situații publice, și să nu râvnim după cele, pentru cari nu avem pregătirile necesare.

Astfel avem datorită de a ne interesa și de problemele socialiste, dând o îndrumare sănătoasă și intelectuală acestui curent politic de actualitate și de importanță crescândă în viitor. Faptul de a fi lovit atât de neinteligent în socialiști, după ce ei au aderat la actul Unirii dela Alba Iulia, s'a răzbunat tot asupra noastră. Elementele muncitorești, — cari în viața economică modernă au o importanță economică cel puțin egală cu a capitalului; — doritoare de a-și îmbunătăți soarta, în loc de a fi fost captate într'o organizație socialistă, au fost împinse în organizații extremiste, tocmai prin atitudinea noastră greșită. Afară de aceea între intelectualii noștri sunt mulți cu vederi democratice, — cari nu sunt mulțumiți cu nici o organizație politică existentă. Înregimentarea acestora într'o organizație socialistă, poate fi numai de folos fărăi, căci muncitorimea nu ar fi lăsată la discreția unor conducători în majoritate semidocți, elemente de multe ori inconștiente și extrem de primejdioase, tocmai în urma acestei insuficiențe spirituale.

Iată ce cred eu, că avem datorită de a ne preocupa de toate problemele dela ordinea zilei, imprimând tuturor curentelor de idei un caracter constructiv. Politica strușului este și rămâne o crimă împotriva patriei. Să avem curajul de a

fi sinceri cu noi înși-ne, și de a privi lucrurile așa cum sunt, lăpădându-ne de însușirea moștenită dela Unguri de a ne face păreri artificiale, forțate și false, despre lucrurile nesimpatice.

DERAX.

Politica agrară a guvernului.

Privitor la problemele agricole, ce preocupă în prezent ministerul de agricultură titularul acestuia, dl Ionescu Șișești a dat nu de mult, presei, următoarele lămuriri:

Situația agricolă a țării e foarte bună. Recolta se anunță admirabilă în toate provinciile, atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ. Este prima recoltă de păioase care se anunță cea mai bună de după războiu.

Preșurile sunt însă foarte scoborate și nu sunt speranțe ca din jocul cererii și ofertei să nădăjduim o urcare a acestor preșuri. Totuși o urcare s'ar putea câștiga numai din angajamente și convenții internaționale sau chiar din măsuri interioare ce fiecare stat este dator să le ia. Agricultorii noștri vor avea însă o compensație în cantitatea și calitatea recoltei. Guvernul a făcut tot ce a putut ca să ajute la menținerea preșurilor, deci la rentabilitatea agriculturii. Recapitulăm măsurile care le-a luat în ultimele 2 luni: 1. Desființarea taxelor de export la cereale; 2. Desființarea taxelor de export la vite, la carne, untură, lână, turte oleaginoase, la lemne și reducerea taxelor pe ouă.

În afară de aceasta, s'a scăzut tarifele de transport la c. f. r., scăderi cari ating 15 la sută față de tarifele anterioare, pentru produsele agricole și unele industriale. Urmarea acestor dispozițiuni a fost o înviorare a comerțului și o majorare a volumului mărfurilor exportate, iar c. f. r. și-au sporit în același timp încasările care au atins lunar 25 milioane Lei. Acestea au fost măsuri de ordin intern, iar în ce privește străinătatea, am căutat să încheiem convenții comerciale pentru a ajuta producția țării noastre.

S'a încheiat convenția cu Germania. S'a pus întrebarea: pentruce această convenție intră așa de târziu în vigoare? Motiul e că pentru prima oară se adoptă un principiu nou în legăturile comerciale între țări: cel al tarifului preferențial și care nu putea să intre în vigoare decât cu adeziunea țărilor interesate, a țărilor transoceanice, dar care s'a văzut că acestea nu sunt atinse de oarece procentul cu care contribuim noi la ali-

mentarea pieței europene este mult mai mic ca al acestor țări. Afară de aceasta, convențiile trebuiesc supuse aprobării comitetului Uniunii Europene din Geneva care se întrunește în luna Septembrie.

Partizan convins al economiei libere, dl ministru Ionescu Șișești arată că e contra injoncțiunilor Statului în raporturile comerciale, însă când economia țării e atât de precară, Statul trebuie să intervină pentru ajutorarea ei.

Măsurile ce le propunem nu trebuiesc înțelese că vor fi permanente, ele trebuiesc analizate în lumina lor tranzitorie și excepțională.

În altă ordine de idei, dl ministru Ionescu Șișești arată că regiile autonome administrate de consilii de administrație extrem de costisitoare n'au dat rezultatele dorite. Aceste consilii sunt o anomalie. Ele vorbesc dela egal la egal, se consideră independente față de Stat, parcă ar administra averea lor. Dacă în întreprinderile particulare consiliile sunt supuse adunărilor generale care pot lua măsuri contra lor, în regiile publice ale Statului acest control nu există. Apuntamentele consiliilor de administrație sunt — în epoca aceasta de criză — jignitoare pentru alte categorii de muncitori ai Statului. S'a exagerat, s'a abuzat de sistemul consiliilor și comisiilor. Am găsit la ministerul de agricultură 40 de consilii și comisii. Aceste comisii și consilii înseamnă o diluare a inițiativei și responsabilității, care duce la demoralizarea energiilor individuale. Din aceste motive vom restrânge autonomia acestor regi, iar pe unele le vom desființa complet. Vom păstra însă principiul de comercializare la unele regi cum sunt: pescăriile și pădurile.

Problema creditului o înfățișăm în 2 etape: una de asanare a dobânzilor vechi prin Banca Agriculturii și o alta de investiții noi productive ce se va face după asanare de Creditul Ipotecar Agricol. Acest credit va avea cu atât mai mult efect cu cât vom prezenta o proprietate definitiv consolidată.

Fosta lege de revizuire a expropriierilor n'am putut-o lua în seamă deoarece ar fi dat naștere la frământări cu consecințe rele. În legătură cu aceasta vom crea asociațiile agricole, în care vor intra micii agricultori, mijlocii și chiar și cei mari, cari să realizeze tehnica agriculturii. Pentru reușita acestor asociațiuni vom căuta să le acordăm cât mai multe avantagii: de credit, de transport, etc.

Statul va prelua asupra sa o parte din dobânzi la împrumuturile acordate asociațiilor. În afară de aceasta, vom pune la dispoziția acestor

asociații specialiștii ministerului pentru a contribui temeinic la progresul asociației.

* * *

Cât de curând vom încheia o convențiune cu Grecia, care ne va absorbi produsele principale: lemne, cereale, petrol, va urma apoi convenția cu Austria.

Au fost examinate toate sistemele care să ajute la urcarea prețului grâului. Ne-am oprit la un sistem mai simplu: nici la o soluție de monopol sau de centralizare prea excesivă, care să dea Statului un amestec prea adânc între producător și consumator. Am admis prima de export. Ea înseamnă o urcare a prețului exterior ori de unde ar veni, care se repercutează asupra prețului intern. Măsura este luată pentru recolta anului curent. Am renunțat la distincția de a se da primă numai grâului de bună calitate, pentru că analizele cerute ar fi stângenit acest lucru; prima se va acorda tuturor exportatorilor indiferent de calitatea grâului. În susținerea acestui sistem am avut adeviziunea tuturor agricultorilor cari s'au exprimat prin sindicate, Uniunea Camerelor de agricultură și Camere de agricultură. S'au adus obiecțiuni că din această primă vor profita numai marii exportatori. Din concurența ce va naște însă, se va scumpi marfa până la marfa primei de export. Nimeni nu împiedică însă pe agricultori de a se asocia și vinde în comun pentru a beneficia de primă.

Contăm anul acesta pe 30.000 vagoane grâu la export, ceea ce ar reprezenta 300 milioane Lei primă de export. Această sumă o vom lua din aplicarea unui timbru pe pâine. Timbrul pe pâine nu trebuie să sperie pe nimeni, căci de mult prețul pâinei trebuia scăzut. Prețul actual al pâinei corespunde la 40—45.000 Lei vagonul când grâul se vinde azi cu 25.000 Lei vagonul.

Vor fi două timbre: unul de 0,50 Lei pe pâinea neagră și altul de 1 Leu pe pâinea albă. Timbrul va fi suportat de brutar. Acest timbru se va socoti la greutatea pâinei de 750—1000 kgr.

CRONICA.

Procesul fostului Guvernator al Băncii Naționale a României. Dl C. Burillianu, precum se știe, a intentat Statului proces pentru delăturarea sa din postul de Guvernator al Băncii de emisiune și înlocuirea sa cu dl C. Anghelescu. Zilele trecute forurile în cădere au anulat decretul de revocare a dlui Burileanu și de numire a dlui Anghelescu.

Dlul Burileanu i-s'a adjudecat o despăgubire „morală“ de Lei 500.000 și o altă despăgubire de câte Lei 5360 zilnic, cu începere dela 10 Martie a. c., până în ziua reinstalării sale în postul avut; iar ca spese de proces suma de Lei 80.000.

Reprezentanții Prezidiului Consiliului de miniștri și al Ministerului de finanțe au anunțat recurs împotriva sentinței pronunțată.

În urma acestei sentințe actualul Guvernator al Băncii Naționale, dl C. Anghelescu și-a prezentat Ministerului de finanțe demisia din postul ce ocupă.

Dl Ministru Argetoianu s'a prezentat imediat la Rege, pentru a raporta despre noua situație.

*

Moratorul pentru datoriile de războiu. Acordul franco-american fiind perfectuat, moratorul pentru plata datoriilor de războiu va intra în vigoare cu 1 Iulie 1931 până 30 Iunie 1932.

În New-York s'a constituit imediat un grup de bancheri, cari vor studia problema creditelor, ce urmează să se acorde Germaniei.

*

Rectificarea bugetului 1931. Totalul general al reducerilor și suprimărilor la bugetul pe 1931 se cifrează cu aproape Lei 4 miliarde, exact Lei 3,911.791,482.

*

Banca „Brașoveana“ din Brașov, a căreia rectificare am publicat-o în numărul nostru trecut, a fost declarată în stare de faliment și directorul ei dl Arsene Vlaicu arestat.

*

Iniințarea unei loterii de Stat. S'a depus la Cameră un proiect pentru iniințarea și organizarea loteriei de Stat pe clase, pentru sănătatea publică și ocrotiri sociale.

Venitul net al acestei loterii va forma un fond special din care: 10% va fi destinat pentru acțiunea de ocrotire a copiilor; 5% va primi „Crucea Roșie“ iar restul se va întrebuința exclusiv pentru profilaxia și combaterea tuberculozei, sifilisului și paludismului.

*

Condițiunile de admitere la Școala poli-tehnică din București anul I. Se face cunoscut interesaiilor că școala politehnică „Regele Carol II“ din București, — cuprinde următoarele 5 secțiuni:

a) Secția de construcții, (căi de comunicații, clădiri, hidraulică, lucrări de edilitate, lucrări agricole și silvice)

b) Secția de mecanică și electricitate, cu subsecțiuni pentru aviație și telegrafie-telefonie;

c) Secția de mine;

d) Secția industrială, destinată să formeze inginerii necesari celorlalte industrii, afară de cele menționate sub b. și c;

e) Secția silvică.

Admiterea în școală. Admiterea în anul I al școlii politehnice se face în baza unui examen.

Sunt admiși a se prezenta la examenul de admitere în anul I;

a) Elevii anului preparator ai școlilor politehnice din țară, cari au frecventat cursurile și lucrările practice ale acestui an; b) studenții facultăților de științe și în general toți aceia cari au frecventat cel puțin un an de studii la o facultate de științe sau la o școală tehnică superioară, echivalentă cu grad de cultură cu școala politehnică; c) studenții din anul II și III ai institutelor universitare, ai facultăților de științe, precum și licențiații acestor facultăți care vor să continue studiile la școala politehnică, fiind admiși în urma acestui examen în ciclul I.

Examenul va începe în ziua de 15 Septembrie 1931.

Condițiile de admitere în anul preparator. Admiterea în anul preparator al școlii politehnice „Regele Carol II” se face în baza unui examen.

Sunt admiși a se prezenta, la examen toți admisibili în facultățile de științe sau în Academia de înalte studii comerciale și industriale, precum și absolvenții școlilor tehnice medii, printre cari sunt considerați și diplomații școlii de conductorii-arhitecți din Cernăuți, cari au la baza studiilor 4 clase secundare.

Examenul de admitere în anul preparator va începe în ziua de 20 Octombrie 1931.

În scopul de a se da la un număr mai mare de elevi, posibilitatea de a urma cursurile anului preparator, în anul școlar 1931—1932, anul preparator va funcționa cu două serii, fiecare cuprinzând un număr de circa 200 (două sute) de locuri.

Taxa de studii pentru elevii anului preparator va fi de 2000 (două mii) Lei și se va achita înainte de începerea cursurilor.

Cursul Valorilor la București

10 Iulie 1931.

EFACTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	110—120
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	72—74
Scris Rurale	5	47 ³ / ₈ —49 ¹ / ₄
Comuna București	4	55 ¹ / ₄ —55 ⁷ / ₈

Comuna București	5%	89—89 ¹ / ₄
Imprumutul Național 1916	5	64—64 ¹ / ₄
Imprumutul Unirii 1919	—	64 ¹ / ₂ —64 ³ / ₄
Imprumutul Refacerii 1920	5	60—60 ¹ / ₄
Renta împrumutării 1922	5	44 ¹ / ₂ —44 ³ / ₄
„ 1903 original	5%	80—85
„ 1903 duplicate	5%	70—75
„ Stabilizării 1924		81—81 ¹ / ₂

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	4525—4550
Marmarosch Blank & Cie ex. cup.	500	700— 710
Românească ex. cup.	500	500— 505
„ pui ex. cup.	500	500— 505
De Scont ex. cup.	500	45— 50
Comerc. Română ex. cup.	500	510— 525
Credit Român ex. cup.	500	500— 505
Viticola ex. cup.	500	25— 35
Comerț Craiova ex. cup.	500	320— 325
Com. Ital. și Rom.	500	675— 700
Albina Sibiu ex. cup.	500	500— 550
Carpaților	500	340— 350

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	3100—3200
Naționala	500	480— 500
Generală	500	1150—1200
Agricola ex. cup.	500	560— 600
Steaua României	500	1100—1200
Prevederea	200	400—420
Soc. Urania	1000	1700—1800

PETROLIFERE

Steaua Română	500	255— 265
Astra Română optate	500	510— 520
Speranța opt. ex. cup.	500	500— 520
Speranța pui ex. cup.	500	250— 275
Petrol Blok	500	95— 100
Petrolul Rom. opt.	500	80— 85
I. R. D. P. opt.	500	68— 70
Concordia	250	325— 335
Creditul Minier opt. ex. cup.	500	148— 150

DIFERITE SOCIETĂȚI			Lirete 8·80—8·85—	
	Val. nom.	Cursul	Cor. cehe	5— 5·05
Reșița	500	188— 190	Franci francezi	6·62— 6·65
C. Tramv. Buc.	500	685— 690	Franci belgieni	23·30— 23·50
Govora-Călimănești	200	95— 100	Franci elvețieni	32·75— 33—
Cartea Românească ex. cup.	500	230— 235	Mărci germane	40— 40·25
Creditul Technic	500	140— 150	Zloți	18·80— 19—
Letea opt. ex. cup.	500	270— 275	Șilingi austr.	23·80— 23·90
Clădirea Românească opt. ex. c.	500	110— 115	Pengő	29·40— 29·60
Mica ex. cup.	500	575— 585	Dinari	2·96— 2·99
Carpatina	500	350— 360	Leva	1·21— 1·22
Credit Industrial ex. cup.	1000	360— 270	Drachme	2·22— 2·25
MONEDE EFECTIVE			Lire otomane	78— 80—
Dolari		168·50—169	Napoleon	655—660—
Sterline		815—820—		

„VULCAN“, societate industrială pe acții, Blaj.

CONVOCATOR

Pentru aducerea în îndeplinire a hotărârii Adunării generale a „Patriei“ din ziua de 30 Iunie a. c., privitor la detașarea unui capital de 2.000.000 Lei, cu scopul reconstituirii societății industriale „Vulcan“, se convoacă toți domnii acționari ai băncii „Patria“ la

Adunarea generală de constituire

a societății industriale „Vulcan“, care se va ține la Blaj, Sâmbătă în 18 Iulie a. c., la orele 16, în localul Institutului „Patria“, pe lângă următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării, constituirea biroului, denumirea notarului și a scrutinătorilor;
2. Constatarea numărului acționarilor și a acțiunilor, ce urmează să treacă în capitalul noii societăți „Vulcanul“;
3. Declarațiunea celor prezenți asupra constituirii societății;
4. Stabilirea statutelor societății;
5. Alegerea Consiliului de Administrație;
6. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1931;
7. Alegerea Comitetului de Censori;
8. Inchiderea adunării generale.

Domnii acționari cari doresc a participa la adunare sunt rugați a-și depune la cassa Institutului „Patria“ în Blaj resp. la cassa filialelor din Teiuș și Sărmaș, ori la Administrația Centrală Capitalară din Blaj, precum și la institutele membre ale „Solidarității“, actele și eventual documentul de plenipotență până în 16 Iulie a. c., orele 12 din zi.

Blaj, la 3 Iulie 1931.

„PATRIA“

bancă pentru Credit, Com. și Ind. soc. anonimă Blaj.

Dr. V. Macaveiu ss. V. Muntean ss.

N.B. În sensul deciziunii adunării generale ordinare a băncii „Patria“ ținută la 30 Iunie 1931, capitalul social al societății industriale „Vulcan“ se va compune din $\frac{1}{6}$ parte a acțiunilor „Patria“ așa că tot a 6-a acțiune a fiecărui acționar de al băncii „Patria“ se va trece și stampila că acțiune a „Vulcanului“.

Cei cari posed un număr mai mic de 6 acții „Patria“ nu sunt obligați să participe la fondarea cea nouă.

Cei cari au un număr de peste 6 acții „Patria“ nedivizibil cu 6, dacă după diviziunea cu 6 le va rămânea un rest peste 3, li-se atribuie o acțiune nouă „Vulcanul“. — Restul de 1—3 acțiuni însă nu este obligat să ia parte la noua fundațiune.